

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše, soudkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně: L. Č.
bytem X
zastoupená Mgr. Davidem Kroftou, advokátem,
sídlem Újezd 450/40, 118 01 Praha 1
proti

žalovanému: Ministerstvo kultury
sídlem Maltézské náměstí 471/1, 118 11 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra žalovaného ze dne 27. 02. 2025, č. j. MK 11293/2025
OLP

takto:

- I. Rozhodnutí ministra žalovaného ze dne 27. 02. 2025, č. j. MK 11293/2025 OLP **se zrušuje** a věc **se** žalovanému **vrací** k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši **18.210 Kč** k rukám jejího advokáta Mgr. Daniela Krofty do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Odůvodnění:

I. Předmět věci

1. Rozhodnutím Ministerstva kultury č. j. MK 700655/2023 OPP ze dne 20. 12. 2023 (dále jen „*přezkoumávané rozhodnutí*“) ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o památkové péči*“) bylo zrušeno prohlášení domu č. p. X (bývalý hotel X), X, na pozemku parc. č. X, k. ú. X, obec X, okres X, X (rej. č. Ústředního seznamu kulturních památek ČR X) (dále jen „*dům*“) za kulturní památku.
2. Usnesením ministra kultury č. j. MK 46926/2024 OLP ze dne 7. 6. 2024 (dále jen „*usnesení o zahájení přezkumného řízení*“) bylo zahájeno přezkumné řízení podle § 94 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“) ve věci přezkumu rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 20. 12. 2023, a současně byla pozastavená vykonatelnost tohoto přezkoumávaného rozhodnutí.
3. Dne 4. 3. 2025 bylo žalobkyni doručeno rozhodnutí ministra kultury č. j.: MK 11293/2025 OLP ze dne 27. 2. 2025 (dále jen „*žalované rozhodnutí*“), kterým bylo přezkoumávané rozhodnutí zrušeno a věc se vrátila Ministerstvu kultury k novému projednání.

II. Žaloba

4. Žalobkyně namítla, že ministerstvo kultury v přezkoumávaném rozhodnutí podrobně odůvodnilo, proč došlo ke zrušení památkové ochrany tohoto domu. Shrnula, že předtím, než bylo přezkoumávané rozhodnutí vůbec vydáno, bylo dvakrát rozhodnuto o tom, že památková ochrana u domu zrušena nebude a to rozhodnutími ministerstva kultury ze dne 14. 3. 2019 a poté ze dne 17. 5. 2021. Tato rozhodnutí vždy zrušil v rozkladovém řízení ministr kultury rozhodnutím ze dne 17. 7. 2019 a ze dne 25. 11. 2022. Dne 14. 2. 2024 byl ministerstvu kultury doručen podnět Klubu Za starou Prahu. V tomto podnětu klub apeloval na ministra kultury, aby prověřil přezkoumávané rozhodnutí a toto rozhodnutí urychleně revokoval, aby mohlo být, dle názoru Klubu Za starou Prahu, odvráceno nevratné poškození hodnot městské památkové rezervace X. V návaznosti na tento podnět pak zahájil ministr kultury přezkumné řízení.
5. Jako první žalobní bod namítla, že o zahájení přezkumného řízení rozhodl ministr kultury téměř za 4 měsíce ode dne, kdy se dozvěděl o důvodu pro zahájení přezkumného řízení, tj. po uplynutí lhůty dvou měsíců ve smyslu § 96 odst. 1 správního řádu. Podle rozhodnutí o zahájení přezkumného řízení ministr rozhodl ve lhůtě dvou měsíců od projednání věci s rozkladovou komisí, je tedy zjevné, že tuto lhůtu odvíjí právě od jednání rozkladové komise. To je však podle žalobkyně nesprávný a nezákonný postup, což podporuje i žalobkyní odkazovaná odborná literatura ke správnímu autorů Kopecký, M., Staša, J., Balounová, J., Malast, J., Pouperová, O., Kopecký, P., Adamusová, Z. Správní řád a judikatura správních soudů (rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 8 A 108/2011-44 ze dne 13. 4. 2014 a rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 183/2014-34 ze dne 21. 5. 2015). Žalobkyně je toho názoru, že dvouměsíční lhůta k zahájení přezkumného řízení nezapočne běžet až okamžikem, kdy se správní orgán „*rozhodne*“, že jsou splněny podmínky pro zahájení přezkumného řízení, tedy až poté, co získané informace posoudí, ale započne běžet okamžikem, kdy se dozví o důvodech, na základě kterých později přezkumné řízení zahájí.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Doba dvou měsíců tedy představuje čas nejen na vydání předmětného rozhodnutí, ale rovněž na komplexní posouzení předmětných zjištěných podkladů či jiných informací, které jsou důvodem pro zahájení přezkumného řízení. Žalobkyně zdůraznila, že podnět Klubu Za starou Prahu adresovaný přímo ministru kultury jakožto orgánu oprávněnému zahájit přezkumné řízení v této věci, byl doručen na Ministerstvo kultury dne 14. 2. 2024. Přezkumné řízení mohlo být zahájeno nejpozději dne 14. 4. 2024, což podle žalobkyně nebylo učiněno a zákonná lhůta nebyla zachována.

6. V druhém žalobním bodu žalobkyně namítla nezákonnost žalovaného rozhodnutí. Poukázala na podmínky pro zrušení rozhodnutí v přezkumném řízení podle § 97 odst. 3 správního řádu a je toho názoru, že v rozhodnutí není nezákonnost přezkoumávaného rozhodnutí konstatována, ale jsou pouze uvedeny okruhy, kterým se má správní orgán v dalším řízení zabývat. Ministr kultury tak v rozhodnutí pouze „naznačil“, že by případně přezkoumávané rozhodnutí nezákonné být mohlo, což však dle žalobkyně nepostačuje k tomu, aby jej pro nezákonnost mohl zrušit. Přezkumným řízením je vždy zasahováno do pravomocně skončeného řízení a do právní jistoty účastníků. Dle žalobkyně by tak k přezkumnému řízení mělo být přistupováno zdrženlivě a pouze v odůvodněných případech zjevné nezákonnosti rozhodnutí, což v projednávané věci není naplněno.

Žalobkyně poukázala na to, že přezkoumávané rozhodnutí vycházelo z předchozího závazného právního názoru ministra kultury, který však ministr kultury žalovaným rozhodnutím zcela popřel. Takový postup žalobkyně považuje za naprosto nepřijatelný a za zásadní zásah do jejích práv a zejména do právní jistoty a předvídatelnosti rozhodnutí správních orgánů.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný je toho názoru, že předmětné přezkumné řízení bylo zahájeno včas usnesením ministra kultury č.j. MK 46926/2024 OLP ze dne 7. 6. 2024. Ustálená judikatura a citovaná komentářová literatura Josefa Vedrala ke správnímu řádu dospěla k závěru, že nelze připustit, aby byl počátek běhu subjektivní lhůty vázán na určitý vnitřní duševní pochod úřední osoby, který není nikde materiálně vyjádřen a zachycen. Naopak s ohledem na ústavněprávní požadavek právní jistoty musí být počátek běhu subjektivní lhůty založen na konkrétní objektivní skutečnosti, která je dostatečným a přezkoumatelným způsobem zachycena ve správním spise. Taková konkrétní objektivní skutečnosti ve správním spise materiálně zachycena je, a to ke dni 9. 4. 2024, kdy rozkladová komise projednala podnět ze dne 14. 2. 2024, který podal Klub Za starou Prahu, z.s., a na základě vyhodnocení tohoto podnětu doporučila ministru kultury vydat usnesení o zahájení přezkumného řízení. Usnesení o zahájení přezkumného řízení pak bylo vydáno dne 7. 6. 2024, tj. včas v subjektivní dvouměsíční propadné lhůtě dle § 96 odst. 1 správního řádu, která počala běžet dne 9. 4. 2024. Na podporu uvedeného žalovaný odkázal na body 31 a 36 rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 5 A 104/2015 - 31-34 ze dne 28. 3. 2018.
8. Dále je žalovaný toho názoru, že žalobou napadené rozhodnutí ministra kultury č.j. MK 11293/2025 OLP ze dne 27. 2. 2025 je řádně a dostatečně odůvodněno ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu. Z předchozího rozhodnutí ministra kultury č.j. MK 68385/2022 OLP ze dne 25. 11. 2022, kterým byla věc vrácena Ministerstvu kultury k novému projednání z důvodu nezohlednění skutečnosti, že se po demolici části objektu dochovalo pouze přízemí a sklepy, nijak nevyplývá, že by bylo nutno zrušit prohlášení zbývajících částí objektu za

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

kulturní památku. Pouze byla Ministerstvu kultury uložena povinnost opatřit si aktualizovaná vyjádření dotčených orgánů státní památkové péče ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., která budou hodnotit pouze dochované části objektu. Tato nová vyjádření však shodně nedoporučila zrušit prohlášení zbývajících částí objektu za kulturní památku. Z tohoto předchozího rozhodnutí ministra kultury tedy žalobkyně nemohla nabýt legitimní očekávání, že bude zrušeno prohlášení předmětné nemovitosti za kulturní památku. Nyní projednávanou žalobou napadené rozhodnutí ministra kultury č.j. MK 11293/2025 OLP ze dne 27. 2. 2025 proto není v rozporu s předchozím rozhodnutím ministra kultury č.j. MK 68385/2022 OLP ze dne 25. 11. 2022.

9. Podle žalovaného ministr kultury v žalobou napadeném rozhodnutí důvodně dospěl k závěru, že v podnětem napadeném rozhodnutí č.j. MK 70655/2023 OPP ze dne 20. 12. 2023 není dostatečně argumentačně vypořádán obsah odborného vyjádření ze dne 9. 5. 2023, č.j. NPÚ-321/274475/2023, které vydal Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, dále nejsou vypořádány hodnotící závěry, které uvedl Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor kultury a památkové péče (dále též „OKPP KÚSK“) ve stanovisku ze dne 12. 6. 2023, č.j. 046420/2023/KUSK, sp. zn. SZ_097106/2017/KUSK a hodnotící závěry, které uvedl Městský úřad X, oddělení památkové péče ve stanovisku ze dne 6. 6. 2023, č.j. MKH/042299/2023, sp. zn. MKH/042299/2023/04. Všechna tato odborná vyjádření a stanoviska shodně nedoporučila zrušit prohlášení objektu za kulturní památku, a to i v situaci, kdy se již dochovaly pouze památkově hodnotné gotické sklepy a přízemí předmětného domu. Z těchto podkladů vyplývá toho vyplývá, že dochované gotické sklepy patří mezi ty stavební části, které jsou nositeli nejvýznamnějších památkových hodnot předmětného objektu.
10. Rovněž podle žalovaného je hodnotící závěr Ministerstva kultury, že dle dochovaných zbytků, zejména sklepů nelze posuzovat památkovou hodnotu stavby jako celku, v rozporu např. s vyjádřením Krajského úřadu Středočeského kraje, kde se mj. uvádí příklad řešení spodní části novostavby paláce Quadrio v Praze Spálené ulici na území pražské památkové rezervace – statku UNESCO, kde torza částí (gotického) sklepení získala statut kulturní památky a jsou zakonzervována (viz rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. MK 52173/2011 OPP ze dne 10. 10. 2011 o prohlášení těchto sklepů za kulturní památku). Žalovaný má tak za to, že v přezkoumávaném rozhodnutí není dostatečně prokázána existence „mimořádně závažného důvodu“ pro zrušení prohlášení věci za kulturní památku vzhledem k dochování gotických sklepů a přízemí předmětného domu. Ministr kultury v žalobou napadeném rozhodnutí tak správně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 As 133/2014 – 51 ze dne 4. 9. 2015.
11. Dále je žalovaný přesvědčen, že ministr kultury v žalobou napadeném rozhodnutí důvodně shledal, že v přezkoumávaném rozhodnutí je nedostatečně odůvodněno, zda v nyní řešeném případě dochované památkově hodnotné prvky a konstrukce budou dostatečně chráněny na základě skutečnosti, že předmětný pozemek parc. č. X v k.ú. X je i nadále kulturní památkou a že se nachází na území městské památkové rezervace v X. Ministerstvo kultury tedy řádně neobjasnilo, zda památkový režim předmětného pozemku a režim památkové rezervace zajistí náležitou ochranu existence následujících zachovaných památkově hodnotných prvků a konstrukcí, které tvoří nejhodnotnější středověké, barokní i mladší části stavby: rozlehlé gotické klenuté kamenné sklepy s portály a kamenné gotické zdivo v úrovni přízemí a mezipatra z druhé poloviny 14. století, konstrukce hrotitých arkád loubí, valené i plackové klenby přízemí, včetně masivní velké klenuté komory při dvoře z první třetiny 16. století,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

část zachovaných stropních trámů, působivý ozdobný barokní portál za hlavním vstupem, mozaiková dlažba, klasicistní zábradlí schodiště či modernistická vstupní vrata s vyřezávanými terčíky a světlíkem.

12. Žalovaný připomněl, že ministr kultury v žalobou napadeném rozhodnutí konstatoval, že památková rezervace v X byla prohlášena výnosem Ministerstva kultury ČSR č. 16 417/87-VI/1 ze dne 21. 12. 1987 o prohlášení historických jader města za památkovou rezervaci. Poukázal na § 4 odst. 1, § 5 odst. 1 tohoto výnosu, a jeho přílohu I., které vymezují předmět státní památkové péče v historických jádrech měst prohlášených za rezervace, podmínky pro stavební činnost v těchto oblastech a důvody pro vyhlášení historického centra X za památkovou rezervaci. Podle žalovaného tak ministr kultury v žalobou napadeném rozhodnutí důvodně dospěl k závěru, že skutečnost, že se objekt nachází v památkové rezervaci bez dalšího nezakládá mimořádný důvod pro zrušení prohlášení takového objektu za kulturní památku, pokud nedošlo k výrazné a nezvratné ztrátě všech památkových hodnot, přičemž v nyní řešeném případě se dochovaly gotické sklepy a přízemí předmětného domu. Z uvedeného výnosu vyplývá, že nová výstavba a vnější úpravy objektů, které nejsou kulturními památkami, musí být v souladu s historickým prostředím dané památkové rezervace. Pokud by předmětný objekt nebyl kulturní památkou, pak by mohlo docházet k takovým jeho úpravám, které by sice ještě nezasahovaly negativně (rušivě) do prostředí dané památkové rezervace, avšak nemusely by nutně v úplnosti a do všech důsledků respektovat historickou autenticitu a celistvost objektu, který nebude chráněn jako kulturní památka.
13. Co se týče posouzení práv ve smyslu § 94 odst. 4 a 5 správního řádu, která byla nabyta v dobré víře bezprostředně na základě přezkoumávaného rozhodnutí, žalovaný má za to, že ministr kultury v žalobou napadeném rozhodnutí důvodně dospěl k závěru, že ani z vyjádření účastnice ze dne 7. 8. 2024, nelze dovodit, že by po vydání přezkoumávaného rozhodnutí byla vydána taková rozhodnutí stavebního úřadu, která by umožňovala provést demolici doposud zachovaných gotických sklepů a přízemí předmětného domu či vybudování zcela nového domu na předmětném pozemku. Žalobkyně v tomto vyjádření poukázala na náklady na vypracování architektonické studie, která byla prezentována městu X, v celkové částce ve výši 120.000,- Kč. Ministr kultury v žalobou napadeném rozhodnutí proto dospěl k závěru, že nebylo doloženo, že by zachování gotických sklepů a přízemí předmětného domu znamenalo zmaření investice ve výši 120.000,- Kč na vypracování architektonické studie projektu rekonstrukce objektu na ubytovací zařízení s úpravou využití části objektu pro parkovací stání, neboť tak bylo učiněno na základě stavebního povolení ze dne 22. 11. 2020, kdy byl objekt jako celek kulturní památkou, včetně uvedených sklepů a přízemí domu. V nyní řešeném případě tak nepřevažují práva nabytá v dobré víře nad zájmy státní památkové péče.
14. Žalovaný shrnul, že ministr kultury v žalobou napadeném rozhodnutí svým závazným právním názorem nepředjímá konečný výsledek řízení, tj. zda má nebo nemá být zrušeno prohlášení předmětného objektu za kulturní památku. Žalobou napadené rozhodnutí ministra kultury, kterým se věc vrací Ministerstvu kultury k novému projednání, tedy není konečným rozhodnutím v této věci, a tudíž toto rozhodnutí nemá za následek definitivní změnu nebo zrušení práv a povinností žalobkyně ve vztahu k předmětné nemovitosti na úseku státní památkové péče.

IV. Další procesní podání stran

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

15. Žalobkyně v replice uvedla, že poukaz žalovaného na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 3. 2018, č. j. 5 A 104/2015, je nepřipadný v tamějším řízení byla skutková situace zcela odlišná. V této věci bylo o rozkladu proti rozhodnutí ve věci zrušení památkové ochrany rozhodováno již žalovaným (ministrem) již potřetí, řízení je vedeno od roku 2017, a tedy žalovaný je s předmětem řízení detailně seznámen. Podnět v tamějším řízení byl následně doplňován, a zejména informace obsažené v (doplněném) podnětu v tamějším řízení nepostačovaly pro učinění závěru o existenci důvodu pro zahájení přezkumného řízení. V tomto případě je situace přesně opačná, když podnět nebyl nijak následně doplňován a zejména žalovaný si neopatřoval pro své rozhodnutí žádné nové podklady, a rozhodl výlučně na základě obdrženého podnětu. Z bodu 35 odůvodnění citovaného rozsudku městského soudu pak vyplývá, že skutečnost, že žalovaný má k dispozici specifický odborný aparát, který připravuje návrhy rozhodnutí, nemůže mít vliv na běh subjektivní lhůty pro zahájení řízení. Na podporu své argumentace žalobkyně poukázala dále na další rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze kterých jasně vyplývají závěry o opožděnosti zahájení přezkumného řízení v této věci, a to například na rozsudek ze dne 24. 9. 2015 č. j. 6 As 89/2015 a rozsudek ze dne 27. 4. 2016 10 As 271/2015-167.
16. Žalovaný ve vyjádření k replice žalobkyně uvedl, že dle správního spisu byl ke dni doručení podnětu ze dne 14. 2. 2024, který podal Klub Za starou Prahu, z.s., ministr kultury a rozkladová komise seznámen s obsahem správního spisu pouze ve stavu, který existoval v době vydání předchozího rozhodnutí ministra kultury č.j. MK 68385/2022 OLP ze dne 25. 11. 2022 (viz soudu předložený originál správního spisu), kterým byla věc vrácena k novému projednání Ministerstvu kultury. Teprve až po vrácení věci k novému projednání Ministerstvo kultury dodatečně obstaralo nové podklady pro své rozhodnutí, a to konkrétně odborné vyjádření ze dne 9. 5. 2023, č.j. NPÚ-321/274475/2023, které vydal Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, dále stanovisko Krajského úřadu Středočeského kraje, Odboru kultury a památkové péče ze dne 12. 6. 2023, č.j. 046420/2023/KUSK, sp. zn. SZ_097106/2017/KUSK a stanovisko Městského úřadu X, oddělení památkové péče ze dne 6. 6. 2023, č.j. MKH/042299/2023, sp. zn. MKH/042299/2023/04. Všechna tato odborná vyjádření a stanoviska shodně nedoporučila zrušit prohlášení objektu za kulturní památku, a to i v nově nastalé situaci, kdy se již dochovaly pouze památkově hodnotné gotické sklepy a přízemí předmětného domu. Vzhledem k těmto nově obstaraným podkladům proto nemůže obstát argumentace žalobkyně v replice ohledně počátku běhu lhůty pro zahájení přezkumného řízení.
17. Žalovaný má tak za to, že ministru kultury a rozkladové komisi nebyl znám celý obsah spisu ke dni doručení podnětu dne 14. 2. 2024, když od doby vydání předchozího rozhodnutí ministra kultury č.j. MK 68385/2022 OLP ze dne 25. 11. 2022 došlo k zásadnímu doplnění obsahu spisu. Proto má žalovaný za to, že dvouměsíční subjektivní prekluzivní lhůta pro zahájení přezkumného řízení ve smyslu § 96 odst. 1 správního řádu nepočala běžet již doručením podnětu dne 14. 2. 2024, nýbrž až projednáním věci rozkladovou komisí dne 9. 4. 2024 tak, jak vyplývá z právního názoru Městského soudu v Praze vysloveného v rozsudku č.j. 5 A 104/2015 - 31-34 ze dne 28. 3. 2018.
18. Shrnu, že v předchozím rozhodnutí ministra kultury č.j. MK 68385/2022 OLP ze dne 25. 11. 2022, ani v nyní projednávané žalobou napadeném rozhodnutí ministra kultury č.j. MK 11293/2025 OLP ze dne 27. 2. 2025, není nikterak předjímano, zda má nebo nemá zrušit prohlášení předmětného domu za kulturní památku. Nelze mít tedy za to, že by pro

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

žalobkyni mohlo z těchto rozhodnutí vzejít legitimní očekávání ohledně toho, jaký má být konečný výsledek řízení.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

19. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).
20. O věci městský soud rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobkyně s rozhodnutím bez jednání souhlasila a žalovaný po poučení soudem nevyslovil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci. Jeho souhlas se tedy presumuje dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Městský soud taktéž neshledal důvod pro nařízení jednání z důvodu dokazování – veškeré pro věc rozhodné podklady (a to i ty, na které procesní strany ve svých podáních odkazovaly) jsou totiž součástí správního spisu, z něhož žalovaný vycházel a jehož postup je předmětem soudního přezkumu. Správním spisem se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Afs 8/2008 - 117 ze dne 29. 1. 2009, č. 2383/2011 Sb. NSS).
21. Ze správního spisu k věci vyplývá, že ministerstvo kultury podnět od Klubu Za starou Prahu, z.s. obdrželo do své datové schránky dne 14. 2. 2024. Podnět byl adresován ministrovi kultury (Mgr. Martin Baxa). Z jeho obsahu vyplývá, že klub upozorňuje na vědomě zanedbávaný objekt domu č. p. X v X ulici, bývalý hotel X, u něhož bylo rozhodnutím ministerstva kultury č. j. MK 70655/2023 OPP, sp. zn. MK-S 8951/2017 OPP zrušeno prohlášení stavby za kulturní památku. Klub v podnětu poukazuje na historický význam domu, je toho názoru, že má stále kulturně historickou hodnotu, vyjadřuje obavy z případné demolice domu, včetně rozsáhlých gotických pozůstatků stavby, tj. i sklepů. Klub poukazuje na to, že *„všechny orgány památkové péče opakovaně toto rozhodnutí zamítly“* a ministerstvo kultury při rozhodnutí ignorovalo technický stav daného objektu i jeho okolí, čímž otevřelo majitelce cestu k novostavbě na místě památky.
22. Dle rozdělovníku byl tento podnět přidělen vedoucí odboru památkové péče 6. 3. 2024, řediteli odboru památkové péče 8. 3. 2024, náměstkovi ministra sekce kulturního dědictví a příspěvkových organizací dne 12. 3. 2024, ředitelce kabinetu ministra dne 13. 3. 2024 a samotnému ministru kultury dne 13. 3. 2024.
23. Ministr kultury pak dne 13. 3. 2024 pod č. j. MK 18058/2024 OPP, potvrdil klubu přijetí tohoto dopisu. Uvedl, že jej podle obsahu vyhodnotil jako podnět k zahájení přezkumného řízení již pravomocného rozhodnutí s tím, že podání bude spolu se spisovou dokumentací na základě § 94 odst. 1 správního řádu postoupeno k posouzení rozkladové komisi.
24. Rozkladová komise pak (podle zápisu založeného ve správním spisu) na jednání dne 9. 4. 2024 vycházela z obsahu správního spisu, shledala, že ministerstvo kultury dospělo k opačným hodnotícím záměrům než odborné vyjádření Národního památkového ústavu ze dne 9. 5. 2023, č. j. NPÚ-321/274475/2023, než Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor kultury a památkové péče ve stanovisku ze dne 12. 6. 2023, č. j. 046420/2023/KUS, sp. zn. SZ_097106/2017/KUSK, než Městský úřad X, oddělení památkové péče ve stanovisku ze dne 6. 6. 2023, č. j. MKH/042299/2023, sp. zn. MKH/042299/2023/04, které zrušení

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

památkové ochrany nedoporučili. Důvod pro zahájení přezkumného řízení pak rozkladová komise – stručně shrnuto - shledala v potřebě vyjasnění, zda se ministerstvo kultury s těmito stanovisky zevrubně vypořádalo, zda zbývající (vyjmenované) památkově hodnotné prvky a konstrukce budou dostatečně chráněny, že předmětný pozemek p. č. X, k. ú. X je i nadále kulturní památkou a že se nachází na území městské památkové rezervace v X. Rozkladová komise shledala důvod, a proto navrhla i pozastavení vykonatelnosti rozhodnutí a navrhla i vyzvat žalobkyni k vymezení a doložení práva, kterých nabyla v dobré víře na základě přezkoumávaného rozhodnutí.

25. Ministr kultury přezkumné řízení ve věci přezkoumání rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 70655/2023 OPP, sp. zn. MK-S 8951/2017 OPP ze dne 20. 12. 2023 zahájil dne 7. 6. 2024 pod č. j. MK 46926/2024 OLP (výrok I.), současně podle § 95 odst. 5 správního řádu pozastavil vykonatelnost nebo jiné právní účinky přezkoumávaného rozhodnutí (výrok II.). Ministr v odůvodnění shrnul procesní historii ve věci zrušení prohlášení domu č. p. 314 za kulturní památku, obsah podnětu Klubu Za starou Prahu, z.s. Co se týče důvodů k zahájení přezkumného řízení, zopakoval detailněji závěry rozkladové komise, tj. že dle obsahu správního spisu ministerstvo kultury dospělo k opačným závěrům, než odborné vyjádření Národního památkového ústavu ze dne 9. 5. 2023, č. j. NPÚ-321/274475/2023, než Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor kultury a památkové péče ve stanovisku ze dne 12. 6. 2023, č. j. 046420/2023/KUS, sp. zn. SZ_097106/2017/KUSK, než Městský úřad X, oddělení památkové péče ve stanovisku ze dne 6. 6. 2023, č. j. MKH/042299/2023, sp. zn. MKH/042299/2023/04, které zrušení památkové ochrany nedoporučili. Shodně jako rozkladová komise shrnul, že v přezkumném řízení bude potřeba vyjasnit, zda se ministerstvo kultury s těmito stanovisky zevrubně vypořádalo, zda zbývající (vyjmenované) památkově hodnotné prvky a konstrukce budou dostatečně chráněny, že předmětný pozemek p. č. X, k. ú. X je i nadále kulturní památkou a že se nachází na území městské památkové rezervace v X. Výrok II. o pozastavení vykonatelnosti a jiných právních účinků přezkoumávaného rozhodnutí odůvodnil potřebou, aby po dobu přezkumného řízení objekt požíval památkové ochrany jako kulturní památka.
26. Konečně pak ministr kultury žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 27. 2. 2025, č. j. MK 11293/2025 OLP, zrušil rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 70655/2023 OPP, sp. zn. MK-S 8951/2017 OPP ze dne 20. 12. 2023. K důvodům, pro které zrušil přezkoumávané rozhodnutí, ministr kultury zopakoval své výše vyložené závěry z usnesení o zahájení přezkumného řízení ze dne 7. 6. 2024, č. j. MK 46926/2024 OLP. V dalším pak vypořádal vyjádření žalobkyně, které v rámci přezkumného řízení učinila dne 7. 8. 2024. Jeho obsah ministr shrnul na stranách 9 – 14 žalobou napadeného rozhodnutí. Ministr setrval na tom, že se ministerstvo kultury jen nedostatečně vypořádalo s uvedenými odbornými vyjádřeními a stanovisky a nedostatečně prokázalo existenci „*mimořádně závažného důvodu*“ pro zrušení prohlášení věci za kulturní památky vzhledem k dochování gotických sklepů a přízemí předmětného domu. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 133/2014 – 51 vyložil, že mimořádně závažným důvodem pro zrušení prohlášení věci za kulturní památku nenastane ani v případě, kdy je původní objekt nadále zachován pouze jako torzální architektura (zřícenina), s tím, že takový stav nastane jen v případě, že je nenávratně zničena část stavby, která byla jediným nositelem kulturně-historických hodnot. V nyní řešeném případě jsou však dochovány gotické sklepy a přízemí předmětného domu, tj. prvky a části, které vykazují památkové hodnoty. Ministr poté neshledal, že by zachování gotických sklepů a přízemí předmětného domu znamenalo zmaření investice ve výši 120.000 Kč na vypracování architektonické studie projektu rekonstrukce objektu na Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

ubytovací zařízení s úpravou využití části objektu pro parkovací stání, neboť tak bylo učiněno na základě stavebního povolení ze dne 22. 11. 2020, kdy byl objekt jako celek kulturní památkou, včetně uvedených sklepů a přízemí domu. Práva nabytá v dobré víře tak nepřevyšují zájmy státní památkové péče. Do dalšího řízení pak ministr kultury uložil ministerstvu kultury posoudit existenci „mimořádně závažného důvodu“ ve smyslu citované judikatury a také to, zda a nakolik ochranný režim památkové rezervace sám o sobě zajistí zachování předmětných gotických sklepů a přízemí, tj. zda nemůže nastat situace, že pokud by objekt nebyl kulturní památkou, by pak mohlo dojít k povolení odstranění (demolice) sklepů a přízemí a jejich nahrazení novými konstrukcemi, které by však nezasahovaly negativně do prostředí dané památkové rezervace ve smyslu § 5 odst. 1 písm. c) výnosu Ministerstva kultury ČSR č. 16 417/87-VI/1 ze dne 21. 12. 1987.

27. Jak již bylo uvedeno v rekapitulační části, žalobkyně svou žalobou napadá v první řadě rozhodnutí ze dne 27. 2. 2025, č. j. MK 11293/2025 OLP, kterým ministr kultury zrušil rozhodnutí ministerstva kultury č. j. MK 700655/2023 OPP ze dne 20. 12. 2023, kterým bylo zrušeno prohlášení domu č. p. X (bývalý hotel X), X, na pozemku parc. č. X, k. ú. X, obec X, okres X, X za kulturní památku. Žalobkyně nicméně kromě věcných výhrad proti žalovanému rozhodnutí, napadá i samotné zahájení přezkumného řízení usnesením ministra kultury ze dne 7. 6. 2024, neboť má za to, že to bylo zahájeno opožděně.
28. Co se týče přípustné procesní obrany proti usnesení o zahájení přezkumného řízení, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 11. 2016, 3 As 37/2016 – 36 (dostupný na www.nssoud.cz), vyložil, že není vyloučena žaloba již přímo proti tomuto usnesení o zahájení přezkumného řízení. To však za situace, pokud „*příslušný správní orgán zároveň rozhodl usnesením podle § 95 odst. 5 správního řádu o pozastavení vykonatelnosti nebo jiných právních účinků přezkoumávaného rozhodnutí. To ovšem platí pouze za předpokladu, že pozastavení vykonatelnosti či jiných právních účinků přezkoumávaného rozhodnutí je v době vydání usnesení možné, tedy pokud jsou vykonatelnost či jiné právní účinky s přezkoumávaným rozhodnutím spojeny a nedošlo dosud k jejich vyčerpání.*“
29. Nejvyšší správní soud nicméně v rozsudku ze dne 23. 11. 2016, 3 As 37/2016 – 36, s odkazem na jiné své rozsudky ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 As 89/2015 – 51 a č. j. 9 As 183/2014 – 34, rovněž vyložil, že je možné uplatnit argumentaci proti usnesení o zahájení přezkumného řízení až rámci žaloby, respektive také v kasační stížnosti, brojící proti závěrečnému rozhodnutí přezkumného řízení.
30. Jelikož ministr kultury svým usnesením ze dne 7. 6. 2024 pozastavil vykonatelnost a jiné právní účinky přezkoumávaného rozhodnutí, žalobkyně se tedy mohla bránit žalobou již proti tomuto usnesení, čehož však nevyužila. Žalobkyně se však stejně tak může proti zahájení přezkumného řízení procesně bránit i v nynější žalobě proti konečnému rozhodnutí v přezkumném řízení poukazujíc na zásadní procesní vadu tohoto řízení, tj. na možnou opožděnost jeho zahájení.
31. Podle § 96 odst. 1 správního řádu platí, že „*usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat nejdéle do 2 měsíců ode dne, kdy se příslušný správní orgán o důvodu zahájení přezkumného řízení dozvěděl, nejpozději však do 1 roku od právní moci rozhodnutí ve věci.*“
32. Z citovaného ustanovení vyplývá, že usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat nejdéle do 2 měsíců ode dne, kdy se správní orgán o důvodu zahájení přezkumného řízení dozvěděl (lhůta se subjektivně určeným počátkem), nejpozději však do 1 roku od právní moci rozhodnutí ve věci (lhůta s objektivně určeným počátkem, v jejímž rámci skončí i lhůta

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

subjektivní). Tím se zajišťuje, aby po uplynutí těchto lhůt již nebylo možné do pravomocného rozhodnutí, byť by bylo nezákonné, zasáhnout (viz. POTĚŠIL, Lukáš. § 96 [Usnesení o zahájení přezkumného řízení a posuzování v přezkumném řízení]. In: POTĚŠIL, Lukáš, HEJČ, David, RIGEL, Filip, MAREK, David. Správní řád. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 552, marg. č. 3.)

33. Co se týče okamžiku, od něhož se plynutí subjektivní lhůty odvíjí, Nejvyšší správní soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 21. 5. 2015, č. j. 9 As 183/2014 – 34, vyložil, že *„za den, kdy se správní orgán dozvěděl o důvodu zahájení přezkumného řízení podle § 96 odst. 1 správního řádu z roku 2004, je třeba považovat den, kdy správní orgán získal dokumenty a informace, z nichž později usoudil, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy.“* Na uvedeném závěru poté setrval např. i v rozsudku ze dne 27. 4. 2016, č. j. 10 As 271/2015 – 167, v němž Nejvyšší správní soud (vycházející z jiného svého rozsudku ze dne 22. 7. 2015, č. j. 10 As 4/2015 – 135) konstatoval (za výchozí premisy, že lhůty podle § 96 odst. 1 správního řádu platí také pro zkrácené přezkumné řízení), že *„okamžik zahájení zkráceného přezkumného řízení tedy splývá s okamžikem vydání správního rozhodnutí. Počátek běhu subjektivní lhůty pro zahájení zkráceného přezkumného řízení je třeba určit od okamžiku, kdy příslušný správní orgán měl k dispozici takový okruh poznatků a informací, z nichž bylo možno nabýt důvodné podezření o tom, že přezkoumávané rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy.“*
34. V projednávané věci ze správního spisu vyplývá, že podnět Klubu Za starou Prahu, z.s. byl doručen ministerstvu kultury již dne 14. 2. 2024. Ministr kultury, podle § 95 odst. 1 správního řádu jako nadřízený správní orgán nad tím orgánem, který rozhodl ve věci zrušení ochrany domu jako kulturní památky, se s podnětem fakticky seznámil dne 13. 3. 2024. Již téhož dne však Klubu Za starou Prahu, z.s. sdělil, že toto podání bude spolu se spisovou dokumentací na základě § 94 odst. 1 správního řádu postoupeno k posouzení rozkladové komisi.
35. Co se týče významu rozkladové komise při posouzení podnětu, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 As 89/2015 – 51, vyložil, že zapojení rozkladové komise již do fáze posuzování obsahu podnětu k zahájení přezkumného řízení je fakultativní; na návrh rozkladové komise (§ 152 odst. 3 správního řádu z roku 2004) se rozhoduje až v přezkumném řízení (§ 95 odst. 6 správního řádu z roku 2004). Lze-li proto již na základě obsahu podnětu pojmout důvodné pochybnosti o souladu správního rozhodnutí s právními předpisy (tj. důvod pro zahájení přezkumného řízení), nelze počátek běhu subjektivní dvouměsíční lhůty k zahájení přezkumného řízení (§ 96 odst. 1 správního řádu z roku 2004) odvozovat teprve od přijetí závěrů (doporučení) rozkladové komise, nýbrž již od okamžiku, kdy se vedoucí ústředního správního úřadu o obsahu podnětu dozvěděl.
36. Sám ministr na základě obsahu podnětu již 13. 3. 2024 přinejmenším shledal to, že relevanci tohoto podnětu by bylo vhodné dále posoudit; neodmítl jej tedy ihned jako zcela bezdůvodný. O obsahu podnětu, který by mohl odůvodnit zahájení přezkumného řízení, tj. včetně toho, že je jím napadán rozpor rozhodnutí ministerstva kultury s vyjádřeními orgánů památkové péče, se tak ministr dozvěděl již dne 13. 3. 2024. Dvouměsíční subjektivní lhůta se tak podle názoru soudu v projednávané věci odvíjí ode dne, kdy se ministr seznámil s podnětem a jeho důvody, tj. ode dne 13. 3. 2024. Tyto již z podnětu zjištěné důvody v úplnosti a ve všech rozhodných souvislostech toliko pak posoudil dne 9. 4. 2024 při zasedání své rozkladové komise. Neprodleně právě po tomto dni pak již ministrowi nic nebránilo, aby přezkumné řízení zahájil ještě včas v dvouměsíční lhůtě odvíjející se ode dne

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

seznámení se ministra s podnětem. Přezkumné řízení tak dle názoru soudu mělo být zahájeno nejpozději do 13. 5. 2024. Pakliže jej ministr zahájil až 7. 6. 2024, učinil tak opožděně po uplynutí subjektivní lhůty podle §96 odst. 1 správního řádu.

37. Jelikož po uplynutí této subjektivní lhůty již nelze přezkumné řízení zahájit a nemělo být tedy vůbec vedeno, soud se ztotožnil se žalobkyní, že provedené přezkumné řízení bylo zatíženo zásadní procesní vadou ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
38. Význam procesní vady, která stíhá přezkumné řízení v projednané věci, předurčuje posouzení druhého žalobního bodu. Pakliže totiž přezkumné řízení nemělo být vůbec vedeno, zcela pozbývá významu meritorní posouzení otázky, zda obстоjí ministrové důvody pro zrušení ministerstva kultury ze dne 20. 12. 2023.
39. Pouze pro úplnost a v obecné rovině soud proto poukazuje na to, že podle § 97 odst. 3 správního řádu platí, že *„rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, příslušný správní orgán zruší nebo změní, popřípadě zruší a věc vrátí odvolacímu správnímu orgánu nebo správnímu orgánu prvního stupně; tyto správní orgány jsou vázány právním názorem příslušného správního orgánu.“*
40. Z obsahu napadeného rozhodnutí poté vyplývá, že podle ministra ministerstvo kultury nedostatečně posoudilo právní otázku „mimořádně závažného důvodu“, nevypořádalo se z označenými stanovisky a vyjádření správních orgánů na úseku státní památkové péče. Ministr tedy zjevně shledal, že rozhodnutí ministerstva kultury bylo dílem nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pro rozpor se správním spisem a dílem nezákonné pro nesprávné posouzení rozhodné právní otázky – rozhodnutí tedy podle ministra nesplnilo náležitosti podle § 68 odst. 3 správního řádu. Takové vady nepochybně lze podřadit právě pod důvod pro zrušení správního rozhodnutí v přezkumném řízení podle § 97 odst. 3 správního řádu.

VI. Závěr a náklady řízení

41. Městský soud je toho názoru, že ministr kultury v projednávané věci podstatně porušil ustanovení o správním řízení, když přezkumné řízení zahájil opožděně. Tato vada měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.
42. Z uvedeného důvodu podle § 76 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí soud zrušil. V dalším řízení je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán vyloženým právním názorem, podle něhož bylo přezkumné řízení zahájeno opožděně.
43. O nákladech řízení soud rozhodnul podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení plně úspěšná, proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladu řízení, které zahrnují úkony zastoupení žalobce advokátem a úhradu soudního poplatku ve výši 3.000 Kč. Žalobkyně je zastoupena advokátem Mgr. Davidem Kroftou. Tato náhrada spočívá podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „advokátní tarif“) v náhradě za 3 úkony – příprava a převzetí věci, sepsání žaloby a repliky ve výši 4 620 Kč za jeden úkon (§ 7, § 9 odst. 5 advokátního tarifu) a v paušální náhradě nákladů advokáta za tento úkon ve výši 450 Kč podle ustanovení § 13 advokátního tarifu, celkově tedy **3 x 5 070 Kč**. Advokát není plátcem daně z přidané hodnoty. Celkově tedy městský soud žalobci přiznal výrokem II. náhradu nákladů ve výši **18.210 Kč** (3000 + 3 x 5 070) a k její výplatě stanovil žalovanému přiměřenou lhůtu.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni tyto náklady v přiměřené lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 23. října 2025

JUDr. Jaromír Klepš v.r.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.